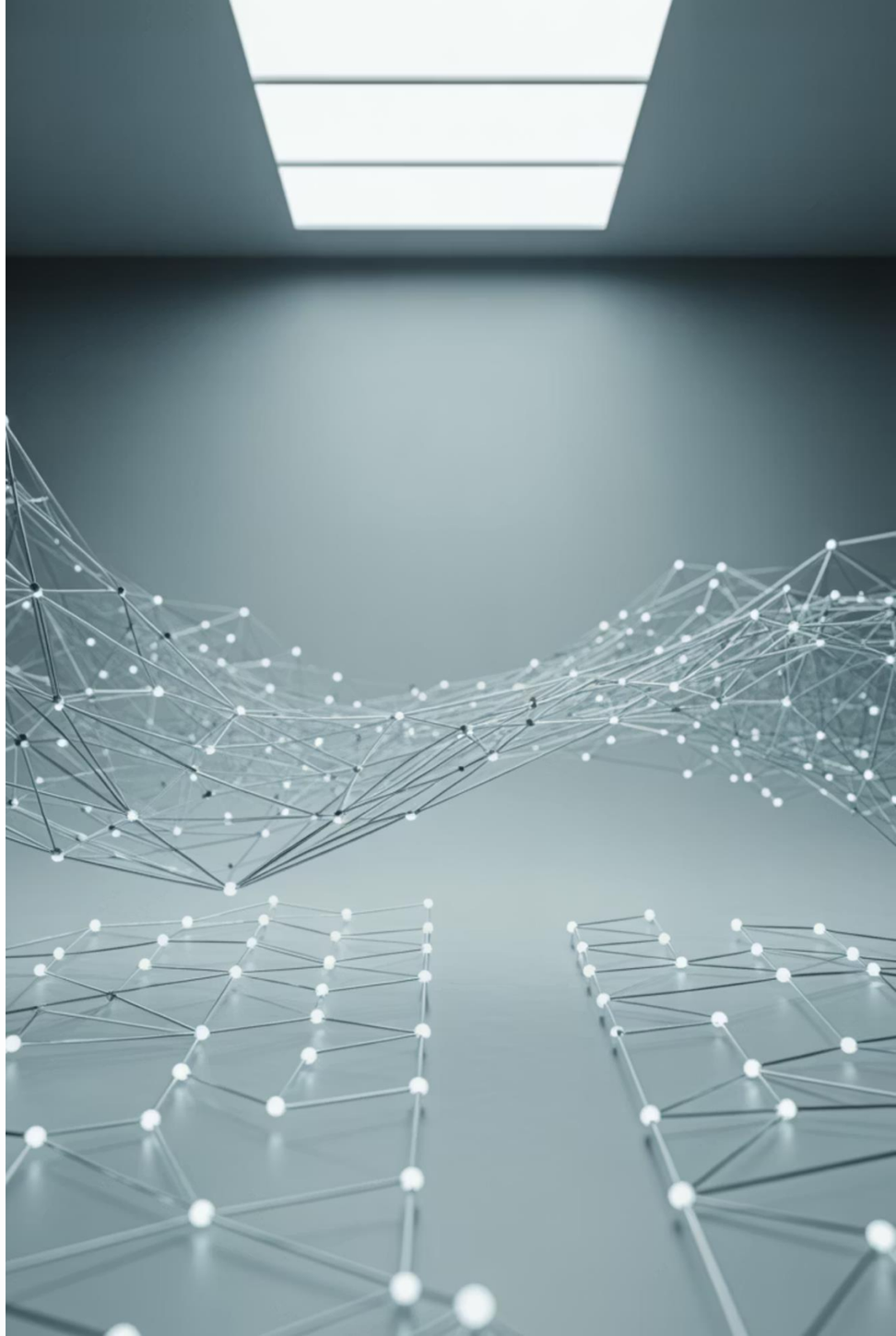
Pericolul știrilor false asupra securității informaționale

Tatiana BUSUNCIAN

Dr., conferențiar universitar

Chișinău, 2026

Conținuturi. Obiective de Referință. Termeni-Cheie

Conținuturi

1. Mediul informațional privind protecția informațiilor sensibile și infrastructurii critice
2. Fenomenul știrilor false și dezinformării la nivel național și internațional
3. Combaterea știrilor false și dezinformării de către stat între cenzură și drepturile omului

Obiective de Referință

- Să identifice situația mediului informațional privind protecția informațiilor sensibile și infrastructurii critice
- Să analizeze evoluția fenomenului știrilor false și dezinformării la nivel național și internațional
- Să estimeze combaterea știrilor false și dezinformării de către stat între cenzură și drepturile omului
- Să evalueze măsurile necesare aplicabile combaterii știrilor false în contextul situației actuale

Termeni-cheie

Securitate informațională, știri false, mediu informațional, pericol, politică, dezinformare, infrastructură critică, propagandă

Transformarea mediului informațional în secolul XXI

Transformările secolului XXI au demonstrat că protejarea informațiilor extrem de sensibile și a infrastructurii critice sunt cele mai importante aspecte ale securității informaționale. Volumul de informații fără precedent generat în era digitală face imposibilă cenzurarea permanentă și ridică provocări majore pentru autoritățile de securitate națională.

Protecția datelor sensibile

Informațiile clasificate și datele cu caracter personal necesită mecanisme sofisticate de protecție împotriva accesului neautorizat și a scurgerilor intenționate.

Infrastructure critică

Sistemele de comunicații, rețelele energetice și infrastructura digitală trebuie să funcționeze non-stop pentru a asigura siguranța națională și bunăstarea cetățenilor.

Spațiul cibernetic

Mediul digital oferă oportunități enorme pentru dezvoltare economică și socială, dar implică amenințări reale la adresa securității interne, integrității datelor și vieții private.

Protecția datelor și disponibilitatea non-stop a sistemelor de comunicații au devenit probleme de supraviețuire în secolul XXI, fundamentale pentru funcționarea normală a societății moderne.

Impactul pericolului știrilor false asupra securității naționale

Pericolul știrilor false asupra securității informaționale reprezintă o amenințare majoră cu un impact păgubos pentru securitatea națională și cea internațională. Dezinformarea și propaganda formează un șir continuu de amenințări și riscuri identificate în urma analizei mediului strategic de securitate, la nivel internațional, regional și național.

Dezinformarea poate avea consecințe grave și de amploare asupra societății și democrației moderne. Aceasta influențează profund modul în care se iau decizii în contexte politice, economice și financiare, putând pune în pericol protecția mediului înconjurător, a sănătății publice, a securității personale, precum și a securității naționale și internaționale.

Amenințări politice

Influențarea proceselor democratice și subminarea încrederii în instituțiile statului

Riscuri economice

Manipularea piețelor financiare și destabilizarea economiei naționale

Impact social

Erodarea coeziunii sociale și generarea de tensiuni intercomunitare

Obiectivele și mecanismele dezinformării

> Dezinformarea, în contextul spionajului, informațiilor militare și al propagandei, reprezintă difuzarea de informații voit false, cu scopul de a deruta inamicul cu privire la poziția proprie sau la intențiile de acțiune.

Conform lui Vladimir Volkoff, autorul celebrului *Tratat de dezinformare*, dezinformarea este tehnica ce permite furnizarea de informații generale eronate unor terți, determinându-i să comită acte colective sau să difuzeze judecăți dorite de dezinformatori. Această tehnică sofisticată de manipulare se bazează pe exploatarea vulnerabilităților cognitive și emoționale ale țintei.

1. Propaganda emoțională

   Vizează obținerea de sprijin emoțional prin apelarea la sentimente și valori profunde

2. Manipulare rațională

   Dezinformarea manipulează audiența la nivel logic prin discreditarea informațiilor corecte

3. Saturarea informațională

   Când cenzura directă nu este posibilă, canalele sunt inundate cu dezinformări pentru a scădea raportul semnal/zgomot

Tehnicile de dezinformare se regăsesc nu doar în domeniul militar, ci și în comerț și guvernare, fiind folosite strategic de diverse grupuri cu intenția de a submina poziția concurenților sau adversarilor politici.

Cum se practică dezinformarea: tehnici și metode

Există numeroase modalități sofisticate de a trata o informație pentru a o transforma într-un instrument apt pentru acțiuni de dezinformare. Aceste tehnici sunt folosite sistematic pentru a manipula percepția publicului și a influența comportamentul colectiv.

01

Negarea faptelor

Respingerea categorică a realității verificabile. *Exemplu: Nu este adevărat că X i-a furat banii lui Y.*

02

Inversarea faptelor

Răsturnarea completă a situației reale pentru a confunda audiența. *Exemplu: Nu X i-a furat banii lui Y, ci dimpotrivă, Y i-a furat banii lui X.*

03

Amestecul adevăr-minciună

Combinarea elementelor reale cu fabricații pentru a crea credibilitate. *Exemplu: Este adevărat că X i-a luat banii lui Y, dar asta din cauza faptului că Y îi datora lui X acei bani.*

04

Modificarea motivului

Reinterpretarea intenției sau cauzei reale a unui eveniment. *Exemplu: Motivul pentru care banii lui Y au fost găsiți la X nu este furtul, ci faptul că X i-a găsit.*

05

Estomparea gravității

Minimalizarea importanței unui fapt prin comparație cu situații mai grave. *Exemplu: Se face prea multă gălăgie pentru o sumă atât de mică; alții fură miliarde!*

06

Generalizarea abuzivă

Transformarea unui caz particular într-o normă generalizată. *Exemplu: Toată lumea fură în Moldova; cum de l-ați găsit tocmai pe X țap ispășitor?*

07

Utilizarea Părților Inegale

Acordarea unui spațiu restrâns faptului în sine, în timp ce calitățile presupuse ale persoanei implicate ocupă un spațiu mediatic disproporționat de m

Contracararea dezinformării: strategii de protecție

Vulnerabilitatea unei ținte la dezinformare depinde în mare măsură de personalitatea individului amenințat și de situația sa socio-profesională, în special când persoana aparține mediilor de influență sau ocupă o poziție de autoritate în luarea deciziilor strategice.

Nu te lăsa sufocat de informație

- **Formulează principii și opinii** doar asupra subiectelor pentru care poți avea acces la surse multiple și verificabile de informații
- **Practică spiritul de contradicție** și pune sub semnul întrebării informațiile primite, chiar dacă par plauzibile
- **Refuză autocenzurile** și încurajează dialogul deschis bazat pe argumente raționale

Examinarea critică a informației

- Analizează cu atenție **conținutul informației** și identifică posibile inconsistențe sau contradicții logice
- Evaluează **momentul și contextul** când informația a fost lansată în spațiul public
- Realizează **confruntarea cu realitatea** prin verificarea faptelor din surse independente și credibile

Principii de comunicare suportivă

- Atacă problema și nu persoana implicată
- Fii descriptiv și nu evaluativ în abordare
- Fii specific, concret și nu general, global
- Validează interlocutorul în dialog
- Asigură continuitatea procesului de comunicare
- Asumă-ți responsabilitatea pentru afirmațiile tale

Comunicarea suportivă în combaterea dezinformării

Atacă problema, nu persoana

Concentrează-te pe identificarea și rezolvarea problemei în sine, evitând atacurile personale care blochează dialogul constructiv.

Fii descriptiv, nu evaluativ

Prezintă faptele obiective și observațiile tale fără a emite judecăți de valoare premature sau subiective.

Fii specific și concret

Evită generalizările și abordează situația cu exemple concrete și detalii verificabile.

Validează interlocutorul

Recunoaște perspectiva și preocupările celeilalte părți pentru a construi un dialog bazat pe respect mutual.

Asigură continuitatea

Menține canalele de comunicare deschise și încurajează schimbul constant de informații.

Asumă-ți responsabilitatea

Recunoaște rolul tău în proces și fii dispus să îți asumi responsabilitatea pentru acțiunile și afirmațiile tale.

Dezinformarea în contextul pandemiei COVID-19

Metodele de răspândire a informațiilor false în condițiile pandemiei COVID-19 au fost extrem de diverse și sofisticate, profitând de incertitudinea și anxietatea colectivă. Informațiile transmise în mediul online au avut scopul explicit de a genera panică generalizată, tensiuni sociale accentuate și conflicte în comunitate, răspândind neîncrederea sistematică în instituțiile statului și autorități.

Teoria armei biologice

Afirmații nefondate că virusul COVID-19 ar fi fost produs artificial de oameni ca armă biologică creată de Occident pentru a destabiliza anumite regiuni.

Conspirația cipizării

Narațiuni false conform cărora populația va fi cipizată forțat prin intermediul vaccinurilor, în scopul controlului total al cetățenilor.

Vaccinarea forțată

Dezinformări legate de presupusa vaccinare obligatorie și efecte negative pe termen lung ale vaccinurilor, fără bază științifică.

> Astfel de informații false și manipulatoare au fost distribuite masiv în rețeaua globală Internet de către anumite site-uri informaționale anonime, profitând de lipsa de reglementare și de rapiditatea cu care informația se propagă în mediul digital.

Impactul acestor campanii de dezinformare a fost amplificat de algoritmii rețelelor sociale care favorizează conținutul emoțional și senzațional, indiferent de acuratețea sa factuală.

Consecințele grave ale dezinformării pandemice

Dezinformarea afectează profund capacitatea cetățenilor de a lua decizii corecte și informate, inducând neîncredere sistematică în instituțiile fundamentale ale statului. Grupul afectat este copleșit de un flux constant de informații contradictorii, ceea ce duce la confuzie cognitivă și paralizie decizională.

Amenințări la siguranța cetățenilor

Decizii greșite bazate pe informații false pot pune în pericol direct sănătatea și viața oamenilor.

Deteriorarea încrederii

Erodarea încrederii în guverne, instituții publice și mass-media tradițională subminează coeziunea socială.

Subminarea influenței globale

Capacitatea statului de a acționa eficient pe plan internațional este diminuată de instabilitatea internă.

Creșterea tensiunilor geopolitice

Dezinformarea amplифică conflictele existente și creează noi surse de instabilitate regională.

Riscul nesiguranței generate de dezinformare și zvonurile necontrolate afectează întregul proces epidemiologic, coeziunea socială vitală pentru depășirea crizei, dar și răspunsul pe care ar trebui statul să-l aibă în gestionarea eficientă a pandemiei și a consecințelor sale.

Cadrul instituțional de securitate informațională în Republica Moldova

Misiunea de bază în asigurarea securității informaționale în Republica Moldova revine conducătorilor autorităților și instituțiilor publice, care au responsabilitatea de a implementa politici coerente și eficiente de protecție a informațiilor sensibile și a infrastructurii critice naționale.

> Coordonarea generală a activității și controlului măsurilor privind protecția informațiilor se realizează de către **Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova**, care joacă un rol central în arhitectura de securitate națională.

1. **Monitorizare**
   SIS monitorizează constant amenințările la adresa securității informaționale
2. **Coordonare**
   Coordonează implementarea Strategiei securității informaționale 2019-2024
3. **Colaborare**
   Colaborează cu autoritățile publice pentru protecția infrastructurii critice

Conform Concepției securității informaționale a Republicii Moldova, Serviciul de Informații și Securitate este desemnat ca autoritate coordonatoare și responsabilă de monitorizarea și coordonarea procesului de implementare a Planului de acțiuni al Strategiei securității informaționale pentru anii 2019-2024. De asemenea, autoritățile Republicii Moldova stabilesc, pentru domeniile lor specifice de activitate și responsabilitate, structuri specializate și măsuri proprii pentru coordonarea și controlul activităților legate de protecția informațiilor clasificate și sensibile.

Programul național de protecție antiteroristă

Serviciul de Informații și Securitate constată situația alarmantă la nivel internațional și național privind securitatea regională tensionată și creșterea pericolelor în adresa securității naționale. În acest context complex și dinamic, Serviciul a elaborat Programul Național de consolidare și realizare a măsurilor de protecție antiteroristă a obiectivelor infrastructurii critice pentru anii 2022-2026.

Administrație publică
Protecția instituțiilor guvernamentale și a proceselor decizionale strategice

Apărare națională
Securizarea infrastructurii militare și a sistemelor de apărare

IT și comunicații
Protecția rețelelor de comunicații și a infrastructurii digitale critice

Infrastructură energetică
Asigurarea continuității furnizării energiei și protecția rețelelor

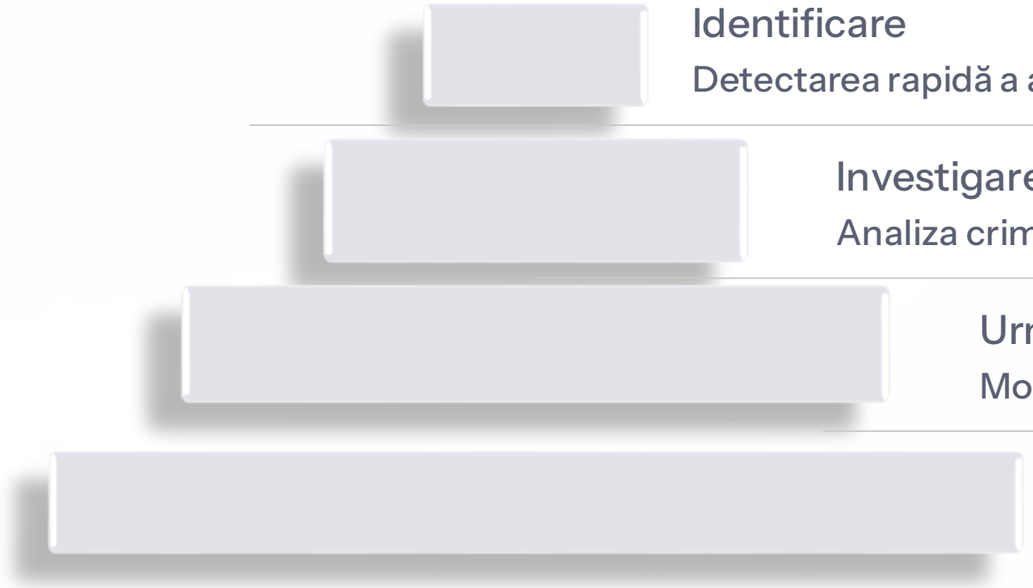
Sferă socială
Protecția instituțiilor de sănătate, educație și servicii sociale esențiale

Implementarea Programului este asigurată de Centrul Antiterorist al SIS și de operatori - ministere, autorități publice și persoane juridice care au în gestiune obiective incluse în Nomenclatorul național al infrastructurii critice. Perturbarea sau distrugerea acestor obiective poate genera pericol major pentru oameni și mediu, provocând un impact negativ semnificativ pentru siguranța, securitatea și bunăstarea socială și economică a statului.

Notă importantă: La 24 octombrie 2022, lista surselor cu conținut online care promovează informații ce incită la ură și război a fost completată cu portalurile moldnod.ru și rusnod.ru, în cadrul măsurilor de protecție a spațiului informațional național.

Provocări în combaterea criminalității cibernetice

Inventivitatea infractorilor cibernetici care dezvoltă constant noi modalități de a profita de breșele de securitate în detrimentul cetățenilor, întreprinderilor și guvernelor, depășește cu mult capacitatea de reacție a autorităților. Aceste amenințări transcend granițele jurisdicțiilor naționale, necesitând o abordare coordonată la nivel internațional.

Identificare

Detectarea rapidă a amenințărilor și breșelor de securitate

Investigare

Analiza criminalistică digitală și colectarea probelor

Urmărire

Monitorizarea conexiunilor informatice și identificarea actorilor

Cooperare

Colaborarea internațională și schimbul de informații operative

Sunt necesare instrumente și mecanisme sofisticate, precum și capacități tehnice și infrastructură adecvată care să permită depistarea, investigarea și urmărirea în timp util a conexiunilor informatice și identificarea posibilelor legături cu alte forme de activitate infracțională organizată.

Expunerea la dezinformare

Expunerea cetățenilor Republicii Moldova la dezinformare la scară largă reprezentă o provocare majoră pentru securitatea statului. Serviciul de Informații și Securitate, care are atribuția de a asigura securitatea informațională, depune eforturi susținute pentru a implementa un set clar, cuprinzător și eficient de acțiuni.

Măsuri executorii

Prin măsurile executorii privind înlăturarea cauzelor și condițiilor ce contribuie la realizarea amenințărilor securității informaționale, SIS a întreprins acțiuni concrete de combatere și prevenire a consecințelor crizei pandemice și a altor amenințări la adresa securității naționale.

Mecanisme legislative de combatere a știrilor false

Identificare eficientă

Dezvoltarea celor mai eficiente mecanisme și instrumente de identificare rapidă a răspândirii informațiilor și știrilor false în spațiul public și online

Politică statală coerentă

Elaborarea și implementarea unei politici clare și consistente a statului în domeniul combaterii dezinformării și protecției spațiului informațional

Curs de acțiune strategică

Definirea unui curs strategic de acțiune care să echilibreze eficient combaterea știrilor false cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului

Puterea legislativă a Republicii Moldova face eforturi susținute pentru a pune în aplicare cele mai eficiente soluții legale și administrative, recunoscând complexitatea echilibrului între securitatea informațională și libertățile fundamentale garantate de Constituție.

Îmbunătățirea cadrului legal și colaborarea instituțională

Îmbunătățirea mecanismelor de implementare a legislației în combaterea știrilor false va contribui semnificativ la înlăturarea lacunelor existente în cadrul legislativ actual și va exclude un șir de impedimente în aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale. Acest proces de perfecționare legislativă vizează expunerea mai clară a rezultatelor acțiunilor întreprinse, stabilirea de indicatori măsurabili de progres și atingerea obiectivelor finale în domeniul securității informaționale.

Colaborarea, comunicarea și coordonarea eficientă privind înlăturarea cauzelor și condițiilor ce contribuie la realizarea amenințărilor securității informaționale este absolut obligatorie pentru înalții funcționari, oamenii politici, funcționarii publici și reprezentanții societății civile. Aceasta se realizează în baza unor decizii clare și imposibil de ignorat, care creează un cadru instituțional solid pentru acțiune.

Legislație Implementare Monitorizare Îmbunătățire

Este esențial să se pună în aplicare cele mai eficiente mecanisme și instrumente pentru combaterea știrilor false și a mijloacelor de promovare a acestora, asigurându-se că informațiile și soluțiile ajung în timp real la actorii care pot contracara în modul cel mai efectiv acest flagel contemporan. Numai o conlucrare eficace și coordonată între toate instituțiile implicate poate consolida inițiativele politice de combatere a știrilor false și a răspândirii dezinformării în mediul online și offline.

> Protejarea informațiilor extrem de sensibile și a infrastructurii critice este cel mai important aspect al securității interne. Societățile moderne depind fundamental de acestea pentru a funcționa eficient și pentru a asigura bunăstarea cetățenilor.

Concluzii: evaluarea amenințărilor și vulnerabilităților

1

Riscuri și amenințări multiple

În urma analizei aprofundate a riscurilor și amenințărilor privind combaterea știrilor false în condițiile provocărilor de securitate generate de pandemia COVID-19, am constatat că acestea sunt potențate atât de vulnerabilități interne profunde, cât și de fenomene complexe asociate globalizării. Potențarea și maximizarea acestor factori de risc se realizează într-un context în care Republica Moldova, stat aflat în tranziție democratică și economică, se confruntă cu o veritabilă eroziune a capacității instituționale, cu incapacitatea reală a structurilor de reacție rapidă ale instituțiilor statului, ceea ce duce inevitabil la sporirea insecurității interne și externe a statului și a vulnerabilității față de amenințări hibride.

2

Bariere în comunicare și coordonare

Întregul complex de măsuri de protecție și prevenire, precum și coordonarea generală a activității și controlului privind protecția informațiilor constituie, paradoxal, o barieră serioasă în ameliorarea comunicării interne și externe eficiente pentru a combate răspândirea și impactul dezinformării online în țară și pentru a asigura protecția valorilor democratice și a sistemelor instituționale. Găsirea metodelor inovatoare de colaborare și conlucrare efectivă dintre instituțiile statului, eliminarea redundanțelor birocratice și îmbunătățirea fluxurilor informaționale reprezintă un element extrem de necesar și eficient în rezolvarea situației actuale, fapt ce evidențiază maturitate instituțională, înțelepciune strategică și respect reciproc.

3

Imperativul cooperării internaționale

Dezvoltarea unei colaborări strânse, susținute și instituționalizate la nivel regional și internațional constituie una dintre prioritățile majore și urgente în prevenirea și combaterea eficientă a știrilor false prin depistarea rapidă, investigarea profesionistă și urmărirea în timp util a conexiunilor informatice și a posibilelor legături cu alte forme sofisticate de activitate infracțională organizată. Nici un stat din lume, indiferent de dimensiune sau capacități, nu poate acționa eficient fără a ține cont de consecințele globale ale acțiunilor sale, nici nu poate răspunde de sine stătător și izolat tuturor amenințărilor complexe și vulnerabilităților la adresa securității lor naționale și regionale.

4

Armonizarea cadrului normativ

Analiza detaliată a cadrului normativ, politico-juridic și instituțional accentuează necesitatea urgentă de perfecționare continuă și armonizare completă a cadrului legislativ și normativ național cu legislația europeană de ultimă generație și standardele internaționale consacrate privind sancționarea penală sau contravențională pentru comunicarea sau răspândirea intenționată, prin orice mijloace tehnice sau media, a știrilor false și a dezinformării. Concomitent, îmbunătățirea capacităților de colectare a probelor digitale, analiza profesionistă a materialelor obținute, colaborarea structurată și eficientă cu organele legislative și judiciare, precum și intensificarea schimbului rapid de informații operative între instituțiile competente este de o importanță vitală și strategică pentru securitatea și stabilitatea pe termen lung a statului.

Recomandări strategice: unitate și coordonare instituțională

Pentru atingerea scopului propus privind combaterea eficientă a știrilor false în condițiile provocărilor complexe de securitate generate de pandemia COVID-19 și de alte amenințări contemporane, este esențial ca toate părțile implicate să adopte o abordare unitară și coordonată.

1	**Solidaritate și voce unică** Reprezentanții autorităților responsabile trebuie să acționeze în unison perfect, să dea dovadă de o puternică solidaritate instituțională pe plan intern, să adopte o poziție unitară și unanimă în fața provocărilor, și să comunice cu o singură voce coerentă către public și partenerii internaționali, eliminând mesajele contradictorii care diminuează credibilitatea instituțională.
2	**Evaluare comprehensivă a cadrului legal** Este necesară efectuarea unei evaluări suplimentare și aprofundate a legilor, reglementărilor și normelor privind structura organizațională, organizarea internă, mandatele clare, procesul transparent de luare a deciziilor, capacitățile instituționale reale și gradul efectiv de independență al instituțiilor beneficiare. Această evaluare trebuie să includă delimitarea clară a competențelor instituțiilor care stabilesc, pentru domeniile lor specifice de activitate și responsabilitate, structuri specializate și măsuri proprii pentru coordonarea și controlul eficient al activităților legate de protecția informațiilor clasificate și sensibile.
3	**Program coerent anti-dezinformare** Elaborarea și implementarea unui program coerent și bine structurat de dezvoltare, cu un plan operațional detaliat și realist împotriva dezinformării, va crește semnificativ încrederea publică în instituțiile statului și va consolida cooperarea interinstituțională eficientă. Acest program trebuie să vizeze creșterea gradului de conștientizare al populației cu privire la mecanismele dezinformării, tehnicile de manipulare utilizate și îmbunătățirea substanțială a rezistenței cognitive și critice a societății în ansamblu față de informațiile false și manipulatoare.
4	**Măsuri economice și sociale coerente** Pentru atingerea obiectivelor privind măsurile necesare și aplicabile în combaterea eficientă a știrilor false în contextul situației pandemice actuale și a altor crize viitoare, autoritățile Republicii Moldova trebuie să se consolideze instituțional pentru a găsi soluții viabile și durabile de ieșire din criză. Este esențial ca instituțiile să se solidarizeze în lupta contra pandemiei și a altor amenințări, să vină cu alocări bugetare noi și substanțiale pentru a reface economia afectată, pentru a putea răspunde prompt și eficient la situații economice și sociale complexe, și pentru a impune măsuri coerente, proporționale și justificate de disciplină socială și respectare strictă a legilor țării, în conformitate cu standardele democratice și drepturile omului.

Recomandări strategice: colaborare și educație publică

Cooperare cu platformele social media

Cooperarea strânsă și instituționalizată cu platformele de social media cu scopul clar de a elimina prompt postările de pe rețelele de socializare care sunt semnalate ca false sau manipulatoare de către persoane calificate și organizații independente de verificare ar contribui semnificativ la reducerea riscului de expunere masivă a cetățenilor la dezinformări sistematice și la campanii coordonate de manipulare a opiniei publice.

Organizații de verificare a faptelor

Colaborarea activă și susținută cu organizațiile profesioniste de verificare a faptelor (fact-checking) care și-au intensificat dramatic eforturile pentru a combate dezinformarea în contextul pandemic și post-pandemic va oferi, de asemenea, programe educaționale structurate și accesibile cu privire la identificarea eficientă a știrilor false, recunoașterea surselor credibile și consolidarea substanțială a gândirii critice în rândul populației. Aceste programe specializate vor permite o comunicare deschisă, transparentă și veridică cu societatea civilă despre natura, mecanismele și pericolele verbalizării și răspândirii fake-news-urilor în spațiul public.

Libertate de exprimare și presă independentă

Este fundamental să nu se impună restricții excesive sau nejustificate asupra libertății de exprimare, care reprezintă un drept fundamental și care poate dăuna grav rolului esențial al unei prese independente și profesioniste în societatea democratică. În schimb, trebuie recunoscut și susținut activ jurnalismul de calitate ca o putere importantă și necesară împotriva dezinformării. Este esențială asigurarea unui echilibru delicat și justificat între combaterea eficientă a dezinformării periculoase și garantarea deplină a libertății de exprimare prin intermediul unui dialog continuu, deschis și constructiv cu toți actorii interesați în proces (stakeholders): jurnaliști, ONG-uri, platforme digitale, autorități publice și reprezentanți ai societății civile.

Sarcini de autoevaluare

1

Identificarea situației mediului informațional

Analizați și identificați situația actuală a mediului informațional privind protecția informațiilor sensibile și a infrastructurii critice în Republica Moldova, evidențiind principalele vulnerabilități și amenințări existente.

2

Analizarea fenomenului știrilor false

Efectuați o analiză comprehensivă a evoluției fenomenului știrilor false și dezinformării la nivel național și internațional, identificând tendințele principale, actorii implicați și metodele utilizate.

3

Estimarea combaterii între cenzură și drepturi

Evaluați critic abordările statului în combaterea știrilor false și dezinformării, analizând echilibrul delicat între măsurile de securitate și respectarea drepturilor fundamentale ale omului, inclusiv libertatea de exprimare.

4

Evaluarea măsurilor necesare

Propuneți și evaluați măsurile necesare și aplicabile pentru combaterea eficientă a știrilor false în contextul situației pandemice actuale și al altor provocări contemporane de securitate informațională.

Teme pentru lucru individual

Următoarele teme de cercetare sunt propuse pentru aprofundarea cunoștințelor și dezvoltarea capacităților analitice în domeniul securității informaționale și combaterii dezinformării:

Știrile false: pericol pentru ecuritate și democrație

Explorați impactul profund al știrilor false asupra securității naționale și asupra proceselor democratice, analizând studii de caz concrete și consecințele pe termen lung asupra încrederii publice în instituții.

Securitatea informațională și serviciile de informații

Examinați rolul și activitatea serviciilor de informații în asigurarea securității informaționale în contextul globalizării, analizând provocările specifice și necesitatea cooperării internaționale.

Războiul împotriva știrilor false: problemă majoră

Analizați abordările la cel mai înalt nivel instituțional și internațional în combaterea dezinformării, inclusiv politicile, legislația și cooperarea între state și organizații internaționale.

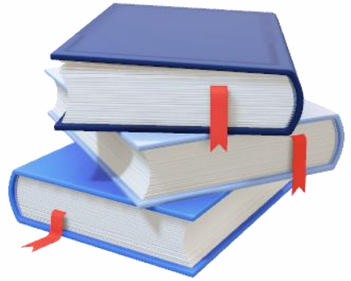
Combaterea știrilor false în contextul pandemiei COVID-19

Analizați strategiile și măsurile adoptate pentru promovarea informării corecte din surse oficiale în timpul pandemiei, evaluând eficiența acestora și identificând lecțiile învățate pentru crize viitoare.

Pericolul și efectele știrilor false asupra securității naționale

Realizați o evaluare detaliată a modului în care știrile false afectează securitatea națională, identificând vectorii de atac, grupurile vulnerabile și mecanismele de răspândire.

Bibliografie

Hotărârea Nr. 257 din 22-11-2018 privind aprobarea Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova pentru anii 2019–2024 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia. Publicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 13-21 din 18-01-2019. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=111979&lang=ro

Hotărârea Nr. 134 din 19-07-2018 pentru aprobarea Strategiei naționale de apărare și Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018–2022. Publicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 285-294 din 03-08-2018. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110013&lang=ro

Hotărâre Nr. 55 din 17.03.2020 privind declararea stării de urgență. Publicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 86 din 17.03.2020. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=120817&lang=ro

Legea Nr. 299 din 21-12-2017 privind aprobarea Concepției securității informaționale a Republicii Moldova. Publicat: Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 48-57 din 16-02-2018. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105660&lang=ro

Măsuri executorii privind înlăturarea cauzelor și condițiilor ce contribuie la realizarea amenințărilor securității de stat. Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova. https://sis.md/ro/content/măsuri-executorii

Un site care publică informații false despre Covid-19 va fi sistat. Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova. https://www.sis.md/ro/content/un-site-care-publică-informații-false

Materialele mesei rotunde "Combaterea știrilor false în condițiile provocărilor de securitate COVID-19". Institutul Național de Informații și Securitate "Bogdan Întemeietorul Moldovei". https://sis.md/sites/default/files/comunicate/fisiere/Materialele%20Mesei%20Rotunde.pdf